

אחד מהרבנים שהולך בדרך, אני טוען אחריו, והיום הזה חשבתי שאשמע דברים חדשים בתורה, ולא שמעתי דבר.

אמר רבי יוסי, בכל הדברים ששמעתי שאמרת לא תמהתי, אלא רק מאחד - או שאתה אמרת בשטות, או שהם דברים ריקים. אמר אותו זקן, ומה היא? אמר, נערה יפה וכו'.

פתח אותו זקן ואמר, (תהלים קיח) ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. ה' לי בעוזי וגו'. טוב לחסות בה' וגו'. כמה טובים ונעימים ונכפדים ועליונים דברי התורה, ואני איך אמר לפני רבותינו, שלא שמעתי מפיהם עד עכשו אפלו דבר אחד?! אבל יש לי לומר, שאין בושא כלל לומר דברי תורה לפני הכל.

התעטף אותו הזקן, פתח ואמר, (ויקרא כב) ובת כהן פי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל. פסוק זה סמוך על פסוק אחר - (שם) ובת כהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה פנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו. פסוקים הללו פמשמעם, אבל דברי התורה הם דברים סתומים.

וכמה הם דברי חכמה שסתומים בכל דבר ודבר שבתורה, ונודעים לאותם החכמים שיודעים דרכי התורה, שהרי התורה אינם דברי חלום הם, שנמסרו למי שפותר אותם ונמשכים אחר הפה, ועם כל זה צריך לפתור אותם לפי דרכם. ומה אם דברי חלום צריך לפתור אותם לפי דרכם - דברי התורה שהם שעשועי המלך הקדוש על אחת כמה וכמה

חד מרבנן דאזיל בארְחא, אַנא טעין אַבתְרִיה, וְהאי יומא, חֲשִׁיבנא דְאֲשַׁמַּע מְלִין חֲדַתִּין בְּאוּרִייתָא, וְלֹא שְׁמַעְנָא מְדִי.

אמר ר' יוסי, בכל מלין דשמענא דקאמרת, לא תוהנא, אלא מחד. או אנת בשטותא אמרת, או מלין ריקנין אינון. אמר ההוא סבא, ומאן איהי. אמר עולימְתָא שפירתא וכו'.

פתח ההוא סבא ואמר, (תהלים קיח) יי' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. יי' לי בעוזי וגו'. טוב לחסות ביי' וגו'. כמה טובין ונעימין וניקירין ועלאין מלין דאורייתא, ואנא היכי אימא קמי רבנן, דלא שמענא מפומייהו עד השתא, אפילו מלה חדא. אבל אית לי למימר, דהא לית פסופא כלל למימר מלי דאורייתא קמי כלא.

אתעטף ההוא סבא, פתח ואמר, (ויקרא כב) ובת כהן פי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל. האי קרא, אקרא אחרא סמיה, (ויקרא כב) ובת כהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה פנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו. הני קראי כמשמען. אבל מלין דאורייתא מלין סתימין אינון

וכמה אינון מלין דחכמתא דסתימין בכל מלה ומלה דאורייתא, ואשתמודען, אינון לגבי חפימין, דינדעין ארחין דאורייתא. דהא אורייתא לאו מלין דחלמא אינון, דקא אתמסרן למאן דפשר לון, ואתמשכן בתר פומא, ועם כל דא אצטריכו למפשר לון לפום ארחוי. ומה אי מלין דחלמא אצטריכו למפשר לון לפום ארחוי, מלין דאורייתא דאינון שעשועין דמלפא קדישא, על אחת כמה וכמה דאצטריכו למהך

שְׁצִירִים לְלַכַּת בְּדֶרֶךְ אֲמַת בָּהֶם, שְׁכַתוֹב (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי ה' וְגו'.

עֲבָשׁוּ יֵשׁ לֹאמֵר, וּבַת כְּהֵן - זוּ הַנְּשֻׁמָּה הָעֲלִינָה, בַּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוֹ רֵאשׁוֹן לְגֵרִים, וְהוּא מוֹשֵׁף אֶת אוֹתָהּ נְשֻׁמָּה מִמְקוֹם עֲלִיּוֹן. מֵה בֵּין פְּסוּק שְׁאָמַר וּבַת אִישׁ כְּהֵן, וּבֵין פְּסוּק שְׁאָמַר וּבַת כְּהֵן, וְלֹא כְּתוּב אִישׁ? אֲלֹא יֵשׁ כְּהֵן שְׁנִקְרָא אִישׁ כְּהֵן, וְלֹא כְּהֵן מִמֶּשׁ. וְעַל הַדֶּרֶךְ הַזֶּה הִיָּה (אִישׁ) כְּהֵן, וְהִיָּה סֵגוֹן, וְהִיָּה כְּהֵן גְּדוּל, וְהִיָּה כְּהֵן שְׁאִינוֹ גְּדוּל. כְּהֵן סֵתֵם גְּדוּל וְעֲלִיּוֹן מֵאִישׁ כְּהֵן. וְעַל זֶה יֵשׁ נְשֻׁמָּה, וְיֵשׁ רוּחַ, וְיֵשׁ נֶפֶשׁ.

וּבַת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר - זוּ הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה שְׁנִמְשְׁכָה מִמְקוֹם עֲלִיּוֹן וְנִכְנְסָה לְתוֹךְ סֵתֵר עֵץ הַחַיִּים, וְכִשְׂרוּחַ הַכְּהֵן הָעֲלִיּוֹן נוֹשְׁבֶת וְנוֹתְנַת נְשֻׁמֹת בְּאֵילָן הַזֶּה, פּוֹרְחוֹת מִשֶּׁם אוֹתָם נְשֻׁמֹת וְנִכְנְסוֹת בְּאוֹצֵר אֶחָד.

אוֹי לְעוֹלָם, שְׁלֹא יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם לְהִשְׁמַר, שְׁמוֹשֻׁכִים מְשִׁיכָה עִם יֶצֶר הָרַע, שֶׁהוּא אִישׁ זָר, וּבַת הַכְּהֵן הַזֹּאת פּוֹרְחַת לְמִטָּה וּמוֹצֵאת בְּנֵן בְּאִישׁ זָר. וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא רְצוֹן שֶׁל אֲדוֹנָהּ, נִכְנְסֶת לְשֵׁם וְנִכְפֵּית, וְלֹא יְכוּלָה לְשַׁלֵּט, וְלֹא הַשְׁתַּלְמָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּכְשִׁיּוֹצֵאת מִמֶּנּוּ, הִיא בְּתֵרוּמַת הַקְּדוּשִׁים לֹא תֹאכַל, כִּשְׁאֵר כָּל הַנְּשֻׁמֹת שֶׁהַשְׁתַּלְמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. עוֹד יֵשׁ בְּפְסוּק הַזֶּה, וּבַת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר. עֲלוּבָה הִיא הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, שְׁנִמְשְׁכָה עַל הַגֵּר שֶׁהַתְּגִיר, וּפְרֻחָה אֵלָיו מִגֵּן עֵדֶן בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר, עַל בְּנֵי שְׁנִבְנָה מְעַרְלָה טְמֵאָה, זוּ הִיָּתָה לְאִישׁ זָר.

בְּאֵרַח קְשׁוּט בָּהֵו, דְּכַתִּיב, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי יְי' וְגו'.

הַשְׁתָּא אֵית לְמִימַר, וּבַת כְּהֵן, דָּא נְשֻׁמָּתָא עֲלָאָה, בְּרַתִּיה דְּאַבְרָהָם אֲבִינוֹ קְדֻמָּאָה לְגִיּוֹרִין, וְאִיהוּ מְשִׁיף, לָהּ לְהֵאִי נְשֻׁמָּתָא מֵאַתָּר עֲלָאָה. מֵה בֵּין קְרָא דְאָמַר וּבַת אִישׁ כְּהֵן, וּבֵין קְרָא דְאָמַר וּבַת כְּהֵן, וְלֹא כְּתִיב אִישׁ. אֲלֹא, אֵית כְּהֵן דְּאִקְרִי אִישׁ כְּהֵן, וְלֹא כְּהֵן מִמֶּשׁ. וְעַל אֲרַחָא דָּא, הִוָּה (אִישׁ) כְּהֵן, וְהִוָּה סֵגוֹן, וְהִוָּה כְּהֵן גְּדוּל, וְהִוָּה כְּהֵן דְּלֹא אִיהוּ גְּדוּל. כְּהֵן סֵתֵם, רַב וְעֲלָאָה יִתִּיר מֵאִישׁ כְּהֵן. וְעַל דָּא אֵית נְשֻׁמָּתָא, (דף צ"ה ע"ב) וְאֵית רוּחָא, וְאֵית נֶפֶשׁ.

וּבַת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, דָּא נְשֻׁמָּתָא קְדִישָׁא, דְּאַתְמְשַׁכַּת מֵאַתָּר עֲלָאָה, וְעֵאלַת לְגוֹ סְתִימוֹ דְּאֵילְנָא דְּחַיִּי. וְכַד רוּחָא דְּכַהֲנָא עֲלָאָה נְשָׁבָא, וְיִהִיב נְשֻׁמָּתִין בְּאֵילְנָא דָּא, פְּרַחִין מִתְמָן אֵינוֹן נְשֻׁמָּתִין, וְעֵאלִין בְּאוֹצֵר חַד.

זוּי לְעֲלָמָא, דְּלֹא יִדְעִין בְּנֵי נְשָׂא לְאַסְתְּמָרָא, דְּקָא מְשַׁכִּין מְשִׁיכוֹ בְּהַדִּי יֶצֶר הָרַע, דְּאִיהוּ אִישׁ זָר, וְהֵאִי בַת כְּהֵן פְּרַחַת לְתַתָּא, וְאַשְׁכַּחַת בְּנֵינָא בְּאִישׁ זָר. וּבְגִין דְּאִיהוּ רְעוּתָא דְּמָרָה, עֵאלַת תְּמָן וְאַתְפִּיאת, וְלֹא יְכִילַת לְשַׁלְטָאָה, וְלֹא אֲשְׁתַּלִּימַת בְּהֵאִי עֲלָמָא. כַּד נְפַקַת מִגְּנִיָּה, הִיא בְּתֵרוּמַת הַקְּדוּשִׁים לֹא תֹאכַל, כִּשְׁאֵר כָּל נְשֻׁמָּתִין, דְּאַשְׁתַּלִּימוּ בְּהֵאִי עֲלָמָא.

תּוֹ אֵית בְּהֵאִי קְרָא, וּבַת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר. עֲלוּבָתָא אִיהִי נְשֻׁמָּתָא קְדִישָׁא, כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, דְּקָא אַתְמְשַׁכַּת, עַל גִּיּוֹרָא דְּאַתְגִּיר, וּפְרַחַת עֲלִיָּה מִגֵּן עֵדֶן בְּאֵרַח סְתִיִם, עַל בְּנֵינָא דְּאַתְבְּנִי מְעַרְלָה מְסֻאָבָא, דָּא הוּת לְאִישׁ זָר.